

ZVEZA SLOVENSKIH KLUBOV

VESTNIK MELBOURNE

SLOVENSKA
KLUBA

FEDERATION OF SLOVENIAN CLUBS

Messenger

Glasiło članov S. K. Melbourne, Víc. - IZHAJA MESEČNO - Predsednik V. Molan - Naslov uprave

Kluba: 371a Park St., Princess Hill, Víc. - Tel.: 38-1679 - Za uredništvo odgovarja tajništvo

Važno » 1960

LETNIK V.

MELBOURNE, SEPTEMBER 1960

ŠTEVILKA 55

Royal Melbourne Show

22. sept.
1960

1. okt.
1960

Slovenci, obiščite slovensko razstavo na Melbourne Royal Show!

Ob otvoritvi Slovenskega Doma

N A G O V O R Z A S T O P N I K A - Z A U P N I K O V D O M A
g. Marjana Oppelta na svečani otvoritvi SDM

Dragi rojaki in spoštovani gostje!

Ob tem pomembnem dogodku v življenju melbournških Slovencev vam bom - kot zastopnik Trusteesov oz. zaupnikov Doma - spregovoril par besed.

Dovolite mi, da se na kratkem ustavim pri tem, kako smo sploh prišli do te stavbe.

Pred tremi leti - leta 1957 - je skupina zavednih rojakov postavila temelje zamisli doma. Po izčrpanem pripravljalnem delu je bilo 4. avgusta 1957 sklicano zborovanje, na katerem je bila cela zamisel postavljena pred širšo slovensko javnost. Kot je bilo pričakovati, so ta korak vsi navdušeno pozdravili. Ustanovil se je "Odsek Dom" ki je kasneje - ob priliki prvega kulturnega večera v Melbournu (22. nov. 1957) začel z akcijo za zbiranje prispevkov za Dom. Kmalu nato je bilo izbranih pet zaupnikov katerih edina naloga je bila, čuvati nad nabranim denarjem.

V teku akcije za Dom so poštartvalni narodni delavci obiskali večino slovenskih družin in samcev živečih v Melbourne in okolici. To je bila težka, mučna, nevhvaležna in včasih tudi neprijetna naloga. Navdušenje, ki so ga nekateri pokazali ob prvem zborovanju za Dom, je minilo; spet drugi so pozabili na obljube, ki so jih dali, tako da se je včasih zdelo, da nabiralci pravzaprav beračijo. Hvala Bogu, tudi to je minilo!

Akcija je bila zaključena ob drugem zborovanju, t. j. zborovanju darovalcev - dne 15. nov. 1959. Na tem zborovanju so bili stari zaupniki razrešeni in imenovani novi. Ti zaupniki so bili pooblaščen, da z zbranim denarjem - ki bi vsekakor zadoščal le za depozit - kupijo primerno stavbo. Darovalci so tudi sprejeli pravno listino - Memorandum - po kateri je zajemčeno, da je DOM, ki se bo kupil narodna last. Zaupniki, ki so izvoljeni doživljensko, pa bodo skrbeli, da se DOM uporablja v namene, za katere je bil postavljen oz. kupljen. V Memorandumu je tudi rečeno, da se DOM da v upravo Slovenskemu klubu Melbourne, dokler bo ta zasledoval iste cilje, za katere je bil postavljen, to je: za socialno in kulturno izživljanje Slovencev v Melbournu. To je bila kratka zgodba zamisli, ki se je pred tremi leti rodila, danes pa uresničila. Ne bom vam govoril o dolgi poti, ki je še pred nami. Poglejmo raje, kaj pomeni kulturni center za nas slovenske izseljence.

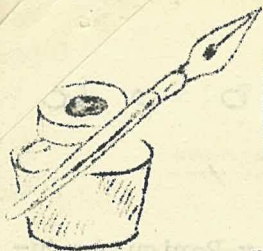
Na jasnem si moramo biti, da ni mogoče čez noč postati 100% Avstralčec, ker je to prvič nemogoče in drugič, nepotrebno, ko tega nihče od nas ne zahteva. Po naravnem pravu smo dolžni ohraniti našo narodnost. Državljanstvo in narodnost sta dva ločena pojma! Dolžni smo biti lojalni državljan in v nevarnosti pomagati deželi, ki nas je tako gostoljubno sprejela; istočasno pa ne smemo zavreči zgodovine in tradicije naših prednikov!

Če bi bili prisiljeni pozabiti na naše zaklade (običaje, šege in navade) in bi bili kar tako pahnjeni v angleški oz. avstralski način življenja, bi to pustilo veliko ljudi brez prave osnove kot lahek plen materializma: odrezani bi bili od preteklosti; - vsak narod pa mora imeti svoje korenine v kaki kulturi in te korenine moramo imeti samo v svoji lastni! Neki angleški filozof je nekoč napisal: "Človek, ki nima pripovedk, človek brez pesmi, tradicije - tak človek ne more imeti nobenih vzvišenih misli, nič ideala. Misli samo na materialne potrebe: od ure do ure, od dneva do dneva. Tak človek je bolj podoben živali!"

Moramo se zato truditi, da tej deželi doprinesemo ne samo nekaj materialnega, ampak tudi nekaj duhovnega. Od nas odvisi, če bodo nekoč naši otroci zmožni nekaj velikega: združiti dve kulturi, zboljšati in preu rediti, da bodo njih otroci na boljšem kot smo bili mi in so bili oni. Iz preteklosti Avstralije vemo, da so prav one družinske grupe, ki so ohranile svoje šege, tudi največ doprinesle novi deželi; da je našnje avstralsko življenje res demokratično in osnovano na krščanskih načelih.

V tem duhu vam - gospod predsednik - v imenu Trusteesov izročam ključke DOMA in želim vam in klubu veliko uspehov v bodočnosti.

(G. M. Oppelt preda ključke Slovenskega doma Melbourne predsedniku Upravnega odb. Slovenskega kluba Melbourne - gospodu Vinku Malanu - , nakar ta prevzeme besedo kot je to označeno na naslednji strani "Vestnika". Ur. op.).

Uprava SKM. poročča

Dne 4. sept. smo izvršili otvoritev Doma. Da nam je to uspelo in še celo tako lepo, je vsekakor umestno omeniti podrobnosti. Prvotno sliko stavbe smo do otvoritve kar dobro uredili. Kako? Enostavno: zavihali smo rokave ter poprijeli vsak na svojem koncu. Najprej smo olepšali pročelje stavbe z odstranitvijo starih lesenih okraskov ter sveže prebarvali prenovljene. Rojak g. Jože Kralj, po poklicu soboslikar, je svoje delo ob podpori njegove gospe soproge kar zadovoljivo opravil. Njegov poklicni sorodnik g. Marjan Potočnik je hotel veljati za letečega mojstra; njegov čas je bil namreč tako skopo odmerjen, da si ni mogel odtrgati celega dneva, marveč tu in tam le po kakšno uro na dan. Vseeno pa je v celoti uspel spremeniti sliko ene sobe. G. M. Lauko svoje vloge kot "top man" nikaikor ni hotel umazati, vsa čast mu, pošteno se je odrezal. Mnogo je bilo tudi še ostalih, ki so marsikaj doprinesli po svojih močeh pri čiščenju, pospravljanju, urejevanju na novo - celo bivše gredice je bilo potrebno prekopati. Vsem skupaj izrekamo najtoplejšo zahvalo za njihovo nesebično pomoč. Ostalim, ki so nam svoje sodelovanje obljubili, pa jim iz raznih zrokov ni bilo mogoče, pa sporočamo, da je še dosti tega ostalo, čemur pred otvoritvijo nismo bili kos. Njihova pomoč je še vedno enako zaželenja! Naj omenimo še, dane drži tista fraza: "Slovenci nikoli nič!" - ko nam teče voda v grlo, smo sposobni pokazati takšno vneto pri delu, da tudi pri tujcih ne ostane nezapaženo. Sosede okrog našega Doma so se namreč tako živo zavedali (zanimali je prav. Pa oprostite čez dve uri gre Vestnik ven!), kaj bo tukaj in kaj ti ljudje tako hitijo, da so svoji radovednosti v celoti lahko zadostili šele na dan otvoritve, ko so si prišli mnogi ogledat ta pr novljeni Dom od znotraj. Tako sosedje, kaj pa mnogi naši Slovenci?

NA POBUDO NAŠIH MLADIH SODPLOVALCEV SKLICUJEMO SESTANEK VSE MLADINE, KI BO v prostorih Slovenskega doma na števil. 371A Park St., Princes Hill (North Carlton) v nedeljo 2. oktobra ob 4. uri popoldne. Namen sestanka je poživeti splošno dejavnost mladih moči.

RADI BOLJŠEGA POSLOVANJA IN VEČJE AKTIVNOSTI MED NAŠIMI ČLANI IN UPRAVNIM odborom pričenjamo z uvedbo URADNIH UR, ki bodo od 25. septembra dalje vsako nedeljo od 10 do 12 ure popoldne in vsak torek od 7.30 do 9.00 ure zvečer. V tem času lahko vedno kličete našo tel. števil. 38-1679 ali se pa lahko osebno zglasite v naši pisarni v Slovenskem domuza vse nasvete ali pojasnila nanašajoče se na Upravni odbor oz. SKM. Po potrebi bomo število uradnih ur tudi zvišali.

V NASLEDNJIH DNEH BOMO RAZPOSILILI VSE V MELBOURNU ŽIVEČIM SLOVENCEM POSEB no prošnjo v obliki pisma v zvezi z razpisanim posojilom, glede izplačila Slovenskega doma. Naprošamo vse, da to pismo pazljivo preberete in po možnosti čimprej odgovorite. Saj vam je gotovo znan izrek: Kdor hitro nudi; dvakrat nudi.

PREDSEDNIK SKM LEPO PROSI, HKRATI PA POZIVA POSAMEZNE ČLANE UO, K VEČJI aktivnosti. Le v skupnini moči bomo kos pred nami stoječim nalogam!

IN NA KONCU POJASNILO: KER SO SE POSAMEZNIKI V UO SKM ZNAŠLI V MUČNEM položaju, radi nastopajočih oseb, ob otvoritvi Doma, sporočamo vsem, da je bil sklep UO SKM da ob času otvoritve lahko javno nastopajo samo člani SKM in darovalci za Dom. Upamo, da bodo prizadete osebe vzele to z razumevanjem na znanje.

NAČELNIK ZA PRIRREDITVE PO SKLEPU UO SKM, NE BO MOGEL ZA IZLETE V BODOČE in vključno z izletom 9. oktobra sprejeti oz upoštevati prijavnice, ki bodo poslana brez priloženega denarja - cene izleta.

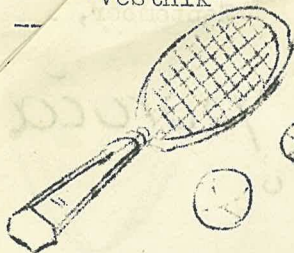
UO SKM

UPRAVA SKG poročča

Kot nam je pri zadnji maši že p. Bazilij omenil, bomo priredili tukajšnji Slovenci skupni izlet z rojaki iz Melbourne na priljubljeni vrh v FLINDERS SPIK nedaleč od Geelonga. Hrib je od Geelonga oddaljen okrog 45 milj. Odločili smo se zato radi tega, da nihče od naših Slovencev v Geelongu ne bo mogel reči, da je predaleč. Pa tudi; rojakom iz Melbourne ta vrh še ni poznan. "Naskočili"ga bomo drugo nedeljo v mesecu oktobru po naši slov. maši, to je 9. oktobra 1960. okoli 11. - 11.30 ure. Odhod bo izpred cerkve Sv. Družine iz Bell Parka. Mi - geologški Slovenci - bomo imeli izlet z avtomobili; rojaki iz Melbourne pa pridejo z avtobusi. Geelongške rojake, ki nimajo osebnih vozil; bomo prepeljali ostali, ki le ta posedujemo. Istočasno se naprošajo vsi geelongški rojaki, ki imajo lastna prevozna sredstva, da vzamejo v priliki po enega rojaka, ki ne bi imel le tega. Tako nas ne bo vožnja stala nič.

Za zabavo je preskrbljeno; jedača in pijača ter ples na prostem. Harmonikarje bodo pripeljali naši rojaki iz Melbourne. Pijača in jedača se bo prodajala po lastni - minimalni - ceni. Vsi rojaki v Geelongu se naprošajo, da se izleta v čim večjem številu udeležijo in s tem pridružijo našim rojakom iz Melbourne ter se v čisti spomladanski naravi razvesele in spoznajo med seboj, kakor tudi z melbournškimi rojaki. Naprošate se - vsi geelongški Slovenci - da preberete tudi melbournški program.

I. Mejač, tajnik SKG

Sport

NOGOMET: V tekmovalju za nogometni pokal evropskih narodov oz. držav v Parizu je jugoslovanska nogometna reprezentanca osvojila drugo mesto. Igrala je: SZ:JUG. 2:1.

XVIII. OLIMPIJSKE IGRE:

Jugoslovanska nogometna reprezentanca je na olimpiadi osvojila zlato medaljo. To je v zgodovini jugoslovanskega nogometa do sedaj največji uspeh. Na rimski olimpiadi je v splošni oceni Jugoslavija zasedla devetnajsto mesto, dočim je bila na prejšnji (1956 v Melbournu) na 26. mestu po lestvici dobljenih medalj. Osvojila je eno zlato in eno srebrno medaljo (v veslanju).

LESTVICA DOBLJENIH MEDALJ DO XX. MESTA NA XVIII. OLIMPIADI

MESTO	DRŽAVA	ZLAT. MED.	SREBR. MED.	BRON. MED.
I.	SZ	42	29	31
II.	ZDA	34	19	15
III.	Italija	13	10	12
IV.	Nemčija	11	19	11
V.	Avstralija	8	8	6
VI.	Turčija	7	2	0
VII.	Madžarska	6	8	7
VIII.	Japonska	4	7	7
IX.	Poljska	4	6	11
X.	Čehoslovaška	3	2	3
XI.	Romunija	3	1	6
XII.	Anglija	2	6	12
XIII.	Danska	2	3	1
XIV.	Novi Zeland	2	0	1
XV.	Bolgarija	1	3	3
XVI.	Švedska	1	2	3
XVII.	Finska	1	1	3
XVIII.	Austrija	1	1	0
XIX.	Jugoslavija	1	1	0
XX.	Pakistan	1	0	1

Za največje presenečenje na olimpiadi je poskrbel zmagovalec v maratonu (26 milj 385 yardov) Abebe Bikila (Etiopec) z novim olimpijskim rekordom v času: 2 uri 15 min. 16,2 sek. Nosilec srebrne medalje, na prejšnjih olimpijskih igrah v Melbournu, F. Mihalič je bil šele dvanajsti, medtem ko je F. Skrinjar zavzel deseto mesto od Jugoslovanov. Nasplošno je bilo na olimpiadi precej presenečenj: Turčija je osvojila sedem zlatih medalj, dočim ni Francija nobene.

SLOVENIJA:

Nova Iana slovenske nogometne lige sta Olimp (Celje) in Slovan (Ljubljana-Kodeljevo).

V Tuzli je bilo mladinsko državno prvenstvo v nogometu, kjer je mlada reprezentanca Slovenije osvojila tretje mesto. Rezultati: Slovenija:Srbija 0:8, Slovenija:BiH 4:0, Slovenija:Črna gora 6:2.

Na Velem polju pod Triglavom bodo zgradili zimsko-športno-turistično središče. Poročila pravijo, da bodo z gradnjo kmali začeli. Kot velika pomoč pri delu bo mladina in vojska.

Na kolesarski dirki "Po Jugoslaviji" bo sodelovalo v sedmih etapah devet držav. Proga je dolga 1117 km. Star je v Subotici, cilj pa v Ljubljani.

Škraba

5. t. m. je avstralski dnevnik "Age" objavil pod "Daily News": Slovenian migrants now have a permanent cultural and social centre in Melbourne. It was officially opened yesterday in Park St., North Carlton by Victoria's Slovenian Club, which embraces people from the three sections of Yugoslavia, and also includes some families from Italy and Austria. The State's Slovenian population of 4000 to 5000 collected £ 3000 to start the centre off. Club members have painted and converted a private home, and later they hope to build a hall at the back. The clubrooms will house a library and permanent exhibitions of Slovenian art, as well as acting as a centre for meetings, games and other recreational activities.

G O V O R P R E D S E D N I K A S K M g. V. M O L A N A
 ob odtvoritvi Slov. doma Melbourne

Dragi Slovenci, dragi rojaki, prijatelji in znanci!

Čast imam, da vas v imenu SKM najprisrčneje pozdravljam ter vam izrekam dobrodošlico.

Kot ste ravnokar videli, je moja dolžnost prevzeti ključ, s katerim vam bom pozneje, to je ob zaključku, odprl to naše svetišče - "DOM". Nehvaležna dolžnost - toda toliko bolj častna! Ponosen sem na to dolžnost, del tega ponosa berem tudi iz mnogih vaših obrazov. Delo nas vseh torej le ni bilo brezplodno. Prvi uspeh je pred nami; nikakor pa se s tem ne smemo in ne moremo zadovoljiti, kajti pred nami so še veliki načrti, ki jih bomo lahko dosegli le s skupnimi močmi. In sicer: z vašim sodelovanjem na delu - ne le s predlogi, pritrjevanjem, nasveti itd., ker teh nam več ali manj ne manjka. Obvestili smo naše člane že na redni skupščini, dvakrat potom "Vestnika" in naj še zdaj izkoristim to priliko: - mi smo, žal, preveč osamljeni pri konkretnem delu. Pomoč iščemo na razne načine, uspeha oz. odziva pa je le malo, da ne rabim besedice: nič. Ta ni več tega in tega dela, drugi dela ob vsaki priliki nadurno delo, tretji nima prevoznega sredstva, četrti prepušča to drugim, češ saj jih je zadosti, drugim zopet še mar ni kaj govorimo; mnogo je takih, ki so pripravljene nuditi pomoč, pa jim ni znano kako in zaradi tega odlašajo, misleč, da je časa še na pretek. Ni moj namen omenjati preostalih, ki se našim naporom posmehujejo in iščejo vsemogoče in nemogoče nepravilnosti, ki jih največkrat podkrepljujejo z obrabljeno frazo: Imajo že korist, pa delajo. Vsi brez razlike pa smo Slovenci, sinovi in hčere enega in istega Slovenskega naroda. In ravno radi tega ne obsojamo nikogar, nikomur nič ne očitamo, nobenemu ne vsiljujemo svojega mišljenja kot edino nepogrešljivega. To ni naš smoter, še manj smo zato poklicani! Dovolite mi vsled tega, da vas v imenu SKM lepo prosim, pozabimo naše medsebojne majhne sporčke, ki so neštetokrat in še nastajajo samo zaradi ene, morda ne dovolj premišljene besede. Strnimo naš krog tesneje, trdneje v dobrobit skupnosti, na kar nam bo možno ustanoviti našim otrokom najdragocenejšo zapuščino; ohraniti jim naš jezik, naše narodne običaje, našo kulturo in ne nazadnje - nuditi jim tudi materialno pomoč. Samo po sebi je umevno, da bomo v doglednem času imeli tudi finančno korist od svojega doma in od naše organizacije. Seveda jo bomo imeli, najprej pa se moramo zavedati, da moramo najprej nekaj vložiti, šele potem lahko pričakujemo uspeh. Kot sem že naglasil: prvi uspeh je že za nami. Za dosego istega, se iz tega mesta vsem, ki ste nudili kakršnokoli pomoč (v denarju, delu, blagu, ali celo samo v dobrih nasvetih) najtoplejše zahvaljujem. Hvaležni smo vsem enako, v prepričanju, da je vsak nudil pač po svojih močeh.

Naj omenim še s par besedami naš Dom. Kako isti stoji še več ali manj vidi, kakšen je v notranjosti boste imeli priliko videti malo pozneje. Kakšno pa je finančno stanje? Za stavbo smo se obvezali plačati £ 10.700, do danes pa smo plačali £ 3.390, ostali znesek ter pripadajoče 6½% obresti, pa je določen rok osmih let. Osem let je sicer kratka doba, za razvoj naših lepih načrtov pa vseeno malo predolga. Mi v roku osmih let pač moramo doseči nekaj več, kot pa zbrati borih £ 7 - 8 tisoč. To je ena naših glavnih misli in na podlagi te smo se odločili razpisati posojilo, kar smo v "Vestniku" že objavili, kjer smo navedli tudi pogoje in način po katerem naj se posojilo izvrši. Naj se ne puščam v podrobnosti, saj bo itak vsak posameznik sprejel našo pismo-prošnjo. Naglasil bi le rad, kakšne važnosti je za nas to posojilo. Zadaž za stavbo imate priliko videti, za nas skromne ljudi kar primeren prostor, ki bi odgovarjal postavitvi ene majhne dvorane. Mi delamo na tem, da si preskrbimo načrte, gradbeno dovoljenje in še celo kopico preostalih sitnosti; pozabiti pa ne smemo na finančno plat. Prevzeli smo oskrbništvu doma, po zato izstavljenem memorandumu pa smo se obvezali tudi za razširitev doma. S financami vred bomo usmerili ves naš trud v to smer. In, tukaj, dragi rojaki, ravno tukaj nam je vaša pomoč najbolj potrebna. Če pomislim, da rabimo samo 365 obveznic po £ 20 za dokončno izplačilo našega doma, mi boste gotovo pritrdili o možnosti: zbrati ta znesek. S tem uspehom pa bi pogoje za nadalji razvoj našega doma v glavnem dosegli. Naša stavba nam bo za enkrat odgovarjala: za razne dramske vaje, ki jih imamo v načrtu, za prostore, kjer bodo naši pevci poizkušali svoja grla, za klubsko pisarno, kjer se že vršijo naše seje, za shranitev našega inventarja, ki ga imamo še vedno raztresenega na vseh straneh, ravnotako mislimo na začetek knjižnice; fantje in dekleta so navdušeni za namizni tenis, govorijo o šahovskih igrah, mislijo pa seveda, če bi obstojali pogoji za ustanovitev kakšne plesne šole, na vrtu imamo v načrtu balinišče, na katerem bo možno preživeti marsikatero nedeljsko popoldne v zdravi družbi, naši najmlajši in njih narodna izobrazba nam je tudi pred očmi. Vseje oziroma v kratkem bo mogoče, zato prosim vse navzoce, naj nam pomagajo in se pridružijo k ustvarjanju.

Prejeli ste vabila, ki smo vam jih poslali za današnjo slovesnost - naš dosedanji največji praznik v sončni Avstraliji - odtvoritev Slovenskega doma. Na teh vabilih ste lahko opazili na sredini močno izstopajoč znak Slovenskega doma v obliki žiga. Zelo verjetno pa ste na tem znaku prezrli naslednje podrobnosti: (Dalje str. 5)

Križem kražem

po Viktoriji
pater V. Bazilij O.F.M.
poročca;

* Kar prijetne novice našega udejstvovanja in razmaha prihajajo ena za drugo: Slovence v naši melbournski prestolici je iznenadil nakup hiše, ki po slovesni otvoritvi že nosi ponosni napis: SLOVENSKI DOM - SLOVENIAN CENTRE. Mene osebno in verjetno še marsikoga pa je iznenadil tudi lep začetek SLOVENSKE ŠOLE. Pravijo, da gre v tretje rado: torej le pričakujemo še kako tretjo važno in nepričakovano novico!

* Otvoritev SLOVENSKEGA DOMA dne 4. septembra je bila res prijetna domača proslava. O tem dnevu boste verjetno več in podrobneje brali na drugih straneh "Vestnika". Vsi rojaki, ki so se v prostorih zbrali ta dan, so bili prijetno presenečeni: kraj, hiša sama, prostor za hišo (tu bo enkrat stala dvorana, če Bog da), pa tudi vsak pogled je dokazal, da so bile pridne roke na delu pri obnovitvi notranjosti in zunanosti. Da, zadnja dva tedna je bil Dom kot mravljišče - ne rečem, da je delavcev mrgolelo, a delalo je vse s požrtvovalnostjo, ki ji je težko dobiti podobno sliko. Vsi darovalci pri naši nabiralni akciji so lahko videli, da je njihov dar dobro naložen in jim ga ni treba biti žal. Pač! Nekdo je ta dan spraševal po pivu, pa je končno v prijetni domačnosti nozabil tudi na to in se zadovoljil s kavo. In nekdo drugi je bil razočaran, ker je pričakoval veliko novo dvorano - pa njegovega imena niti ni med darovalci. Da, lahko bi že imeli dvorano, ko bi sleherni Slovenec segel v žep, tako pa smo s težavo zbrali komaj za depozit. Upam, da se bomo Slovenci zdaj bolj odrezali - saj ste že v zadnjem Vestniku brali o akciji za posojila, da bi imeli Slovenci res čimprej v rokah lastninsko listino.

Zanimanje je vzbujala v Domu tudi slovenska razstava, ki bo ta teden prenešana na Royal Show (melb. velesejem). V Domu pa se ob nedeljah že zbirajo rojaki ter bo v njem vedno bolj živahno.

Mnoge sem že srečal, ki so na dan otvoritve iskali DOM, pa ga niso našli. Park Street je res zapeljiva cesta, ker je presekana s progjo. Če hočeš do Doma iz Lygon St., je treba najprej preko tračnic in po Brunswick St. proti Sydney Rd., po Stranger St. pa preskočiti na Park St. Lažji je dohod iz Royal Parade, predno preide v Sydney Road. Na koncu parka zaviješ na desno in v petih minutah stojiš pred Slovenskim Domom.

* Isti dan kot otvoritev je bil tudi prvi dan Slovenske šole, v Burnley po maši.

Zbralo se je več otrok kot smo mislili in še je čas, da jim sledijo tudi ostali. Otroci so bili zelo zadovoljni, četudi ime "šola" ni kaj privlačno. A Kapušinov Jože jih je znal pritegniti. "V tako šolo bi pa radi vsak dan hodili," je dejal eden nadebudnih šolarjev. Na lahek način se bodo marsikaj naučili, a kar je glavno: dobili bodo zavest, da je tudi jezik njihovih staršev lep in upoštevan, pa da jih je veliko, ki ga govore. - Starši pa se med čakanjem tudi niso dolgočasili v dvoranici ob cerkvi. Takih sestankov in pomenkov nam je doslej sploh manjkalo. Z dobro voljo se bo dalo še marsikaj narediti. Korajža velja!

* Dojím se, da mi bo spet zmanjkalo prostora, zato kar h krstom! - ROSA MARIA je hčerka Albine POLES r. Mezgec in pokojnega Alojza (umrl novembra meseca); krstili smo jo dne 27. avgusta v Hawthornu. - INGRID VIDA je prvorojenka v družini Borisa SPERNE in Vande r. Bole, Morwell. Krst je bil 28. avgusta. - V Yarraville smo krščevali dne 3. septembra: IVANA je dobila družinica Emila HRVATINA in Ivanke r. Fidel. Isti dan je bil krst ALEKSANDRE MARIJE, prvorojenke Leopolda BAJTA in Ivanke r. Meden v Ivanhoe. - 10. septembra je bil krst v Newportu: ROBERT JOŽEF je zajokal v družini Jožeta SLUGA in Margarete r. Cetin. - Četrtega fanta je dobila družina Alojza KLEKAR in Ane r. Zorec v Richmondu, ter smo ga za JERNEJA krstili 11. sept. v Geelongu. Tam so isti dan prinesli h krstu MAGDALENO, prvorojenko Marjana HRIB in Ivane r. Mavrič. Dvojčici PATRICIJA in KRISTINA pa sta novi članici družine Rudolfa ŠENKINC in Elze r. Molokobol. Peti krst tega dne pa je bil v Malvernu, kjer sta Maš znani klubov delavec Martin ADAMIČ in Mara r. Zanin dobila SONJO MARIJO. - Kar spet naše čestitke vsem imenovanim, staršem in novorojenčkom!

* Dne 10. septembra sta stopila pred oltar cerkve sv. Brigitte v North Fitzroyu Anton VALHER in Marija CEGLAR. Ženin je iz Velikega Roča pri Selnici ob Dravi, nevesta pa iz Hrušiče pri Podgradu. - V North Richmondu (St. James!) pa je isti dan Franc URDIH (iz Sel pri Gorici) obljubil zvestobo ROZI KULOT (iz Vrtojbe). - Obema paroma želimo obilico božjega blagoslova!

* Še malo nad mesec dni imamo do vsakoletnega romanja v Sunbury, ki bo prvo nedeljo v novembru. Priglasite se čimprej, da vem naročiti avtobuse! Nikomur ne bo žal!

Nadaljevanja govora predsednika SKM na otvoritvi SDM.

V sredini je lik baletke, ki predstavlja plesno umetnost združeno z našimi narodnimi plesi; obraz v obliki maske nam pove, da so naši predniki zelo radi prirejeli ljudske igre iz katerih je nastala prava igralska umetnost na današnji višini (kdo izmed nas se teh iger ne spominja z lepimi spomini!); pet črt z violinskim ključem je združeno z izrekom: Slovenci pač vedno radi pojejo, pa najsi bo to ob rojstvu, ženitvi ali smrti. Ni mar to resničen izrek? Odprta knjiga nam jasno pove, od kje so naši predniki in od kje mi še vedno črpamo duševno hrano, za našo - lahko rečem - visoko stopnjo kulture. Obrobna slika ljubljanskega gradu, nebotičnika, stolnice nas zelo nazorno opozarja, naj ne pozabimo, od kje smo prišli. Tam je bil - v naši metropoli-center naše kulture. Danes je znak naše nove dežele označen z "boomerangom", na katerem pa je vseeno naslikan naš narodni nagelj. Vse skupaj nam živo narekuje: Spoštujmo tuje ter toliko bolj čuvajmo svoje. Naš tisočletja star, skromen slovenski dom, pa je tisto ognjišče in streha, kjer smo se rodili, pozneje preživeli nepozabno mladost in ga pod silo razmer končno zapustili.

Tudi naš skupni DOM v prelepi sončni Avstraliji, bomo z združenimi močmi obnovili, da nam nadomesti košček preoddaljenega doma. Naš trud nam bo bogato poplačan, dokler se ne bomo končno z zadovoljstvom pustili počitku. Od nas samih je odvisno, kakšnega bomo zapustili. Bo-li vreden lepega spomina in našega zadovoljstva, si bomo lahko kaj očitati, da smo premalo naredili? Kaj bodo rekli na nas naši otroci?

Ponovno se vsem skupaj zahvaljujem za vso vašo pomoč in je prosim še v nadalje.

Kdo bo čuval nad našim Domom? Mi vsi! še prav posebej pa naš Slovenski klub Melbourne. V imenu Upravnega odbora izjavljam: Ponosni smo na vršitev te dolžnosti!

Odpiram vam torej "NAŠ DOM" in želim, da bi v istem zopet našli vsaj del daljne domače hiše!

(Predsednik g. Molan je odprl Slovenski dom Melbourne, nakar se je pričelo z izvajanjem kulturnega programa. Benkova Nina in Rovtarjev Srečko sta prav "fletno" izdeklarirala p. Bazilija: Otvoritev Slovenskega doma V Melbourneu. Op. ur.).

POZDRAV SLOVENSKEMU DOMU

(Recitirala: Nina Benko in Srečko Rovtar)

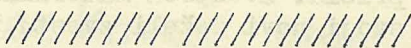
Fantek: Kaj ~~danes~~ je poseben praznik?
Je morala to ~~gledati~~ dan,
da toliko ljudi je skupaj
in prostor ~~ta~~ za zbor izbran?
To v mojo glav~~o~~ mi ne gre.
Kdo mi odgovor pravi ve?

Deklica: Mar res že brati si pozabil,
da sam odgovora ne znaš?
Slovenci iz vseh delov mesta
prihiteli so v Dom naš.
Uspeli smo - in ne brez truda,
da košček ta je naša gruda!

Fantek: Kaj ne poveš! To je naš Dom?
Dom vse raztresene družine
Slovencev, košček domovine?

Deklica: Da, to je naša skupna streha
in krona našega uspeha.
Je res preprost slovenski krov,
a v nas prižgal bo plamen nov.

Oba skupaj: Pozdravljen, naš SLOVENSKI DOM!
Le brž odpri nam svoja vrata
in združi v svoje nas svetišče,
naj v tebi brat spet najde brata,
ti naše narodno ognjišče!
Pozdravljen stokrat naš SLOVENSKI DOM!

Nato je napovedovalec - g. M. Lauko - napovedal slov. dekleta, ki so nam zapele tri narodne: "Po jezeru...", "Večernica" in "Slovensko dekle". Pele so gdč. Anka Sulovčeva, gdč. Rozina Šišek, gdč. Selina Gerik in gdč. Gene Piva.

Na harmoniko je igral g. Stanko Hartman, ki je proti koncu gdč-ne tudi s harmoniko spremljal. Zatem pa je igral kakor je sam omenil: non - stop.

Vsega skupaj se je zbralo ob odprtvi Slovenskega doma približno sto petdeset Slovencev. Vreme je bilo lepo in sončno, le pred večerom je kazalo, da bi moglo biti nekoliko nevihtje, ki pa se je izpremenila v rahel dež.

Po končanem programu so si prisotni ogledali DOM. V prvi sobi na desno, pri vhodu, je bila urejena Razstava domače kulture. Za to pride itak že prej urejena pisarna Slov. kluba Melbourne in dve sobi sta bili prazni oz. napolnjeni z mizami, kjer so se lahko v poznejših urah znanci in rojaki med seboj pogovorili. Mladina si je kmalu večjo sobo naredila prazno in se zavrtela ob Stankovi harmoniki. Vsem rojakom še je nudil tudi prigrizek po skromnih senah.

Seveda, popolnoma razumljivo je, da so na odprtvi bile zastopane tudi narodne noše, ki so menda odnesle največje število foto-posnetkov. Bila je res skromna odprtitev doma, ki bi pa lahko v večjem razmahu dolžnega idealizma, bolj uspela. Ur.

Generacije govore:

(Točka na prireditvi otvoritve Slov. doma.)

Slovenska mati (gospa Veronika Čar iz Pascoe Vala):

Morala sem z družino v meni neznano deželo, ki mi je postala nova domovina na stare dni. Vse mi je bilo tuje: jezik, običaji; da, celo ljudje. V srcu pa se je prepletal spomin na mojo pravo domovino - kjer je tekla moja zibel - z bojaznijo, da mi se lastni otroci ne odtuje. Saj sem jim darovala svoje celo življenje. Zame pomeni SLOVENSKI DOM toplo ognjišče, kjer bom lahko z drugimi slovenskimi materami po domače pokramljala, potožila svoje materinske skrbi; pri tem pa bom zvedela marsikaj novega o svoji novi domovini, ki mi je v dnevnik domačih skrbeh zaprta knjiga. Zvest, da stoji tu naš Dom, kjer se zbirajo naši sinovi in hčere, mi bo ublažila oddaljenost domače grude in polepšala življenje. Vem, da bodo naši otroci, dokler bodo zahajali v ta Dom, ohranili jezik in gojili ljubezen do svoje sivolase matere.

Pozdravljen naš SLOVENSKI DOM in bodi nam topli plamen domačnosti!

Slovenski oče (gospod Viktor Lauko):

Vse moje bogatstvo, ki sem ga prinesel v to deželo, sta bili dve žuljevi roki. Mislim, da to velja za večino nas, ki smo tukaj zbrani. Mnogi od nas so si prav iz teh žuljevih rok ustvarili svoj domek, tukaj, v tej novi domovini in so ponosni nanj. Z istim ponosom vsi mislimo na naš skupni SLOVENSKI DOM, kajti naše žuljeve roke so doprinesle k njegovi ustvaritvi. Mladi rasejo, mi se staramo. Bodo li mladi ostali to, kar so bili njih očetje? Dom bo temu služil! Izrek pravi: Mali otroci, male skrbi - veliki otroci, velike skrbi. V tujini ta izrek pride še do večje veljave.. Vem, da bo Dom našim otrokom pokazal marsikaj, kar jim mi brez njega ne bi mogli. Po težkem delovniku bom tudi sam rad hodil posedat pod njegovo streho, da posedim v domačnosti sovrstnikov, kakor moj oče doma pred cerkvijo ter modrovali z vaškimi možmi. Delali smo za ta Dom, da bi ohranil našo mladino tudi v starosti ob nas; in ko nas ne bo več, da bi hodili za nami po poti slovenstva. Pa tudi nam, starim, bo naš dom prinašal marsikatero prijetno urico v novi deželi.

Pozdravljen NAŠ DOM, bodi to kakršno ime nosiš!

Slovensko dekle (gdč. Anica Molanova):

Tudi jaz, slovensko dekle, si želim domače družbe. Še se spominjam zemljice, kjer sem se rodila in mi je mati pela slovenske pesmi. Povojne razmere so me presadile v novo deželo, katero ljubim, a pozabiti ne smem jezika svojih staršev in prelepe Slovenije: njenih naravnih lepot in kulturnih vrednot. V domu vidim ognjišče, ki me bo ogrevalo, da me ne bo nikdar sram, odkod sem prišla. Zvestoba materinim izročilom je najboljša poročstvo, da bom tudi svoji novi deželi zvesta v svojih dolžnostih.

Pozdravljen Slovenski dom!

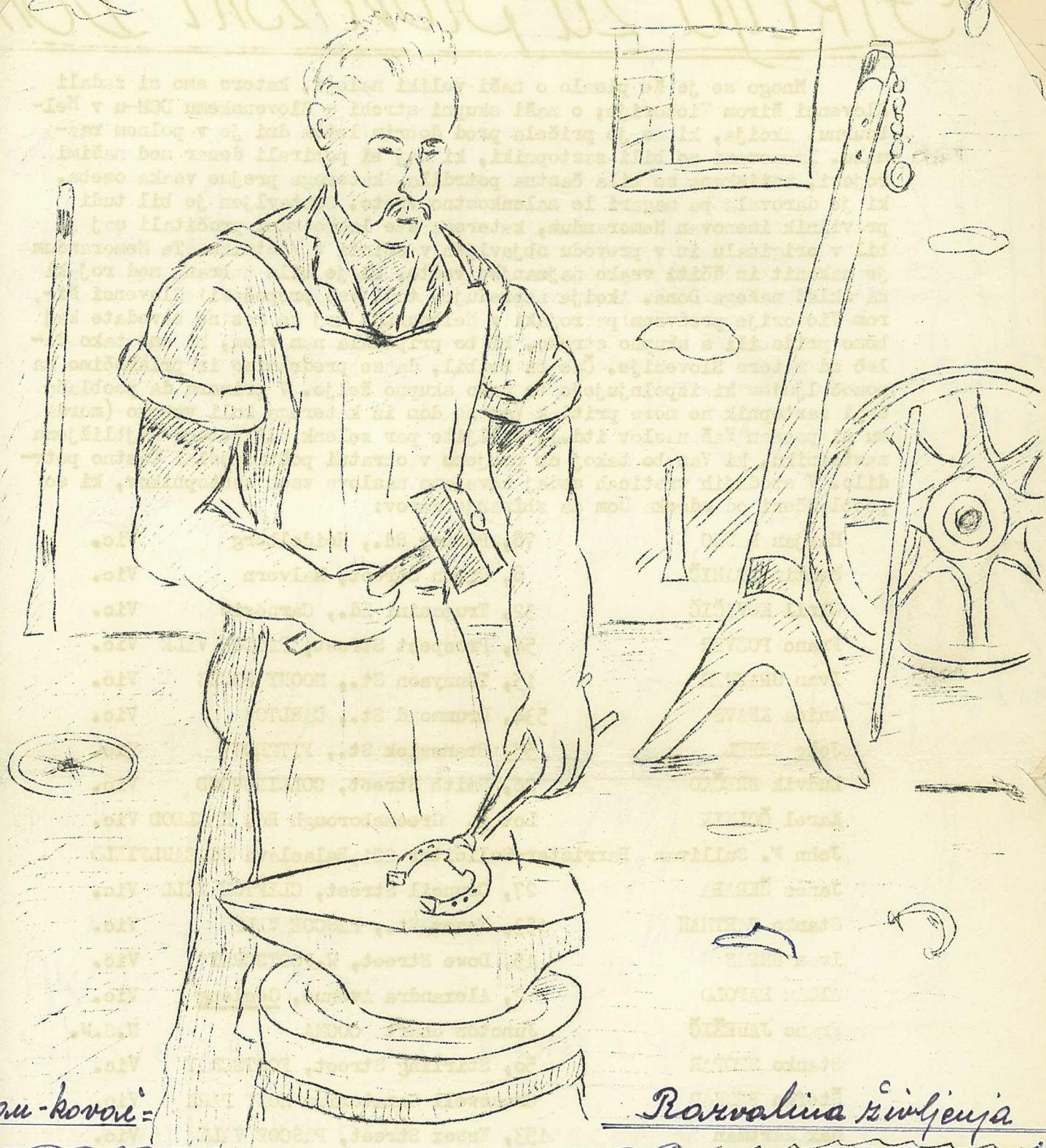
Slovenski fant (gospod Jože Janežič):

Jaz, slovenski fant, se pridružujem slovenskemu dekletu. Kar so nas starši naučili, bomo sinovi držali v korist naši novi domovini. Kako lepo je zadonela fantovska pesem po vasi in kako je odjeknil vrisk od slovenskih gora! V tem domu bo kraj, kjer bomo ohranili prelepo slovensko pesem, se fantje zbrali skupaj in čuvali tradicijo veselega in delovnega slovenskega naroda. Dom nam bo svetišče, tako da tudi naši otroci ne bodo pozabili od kod izvira njih rod.

Pozdravljen, naš SLOVENSKI DOM!

***** **** Dalje na 15. strani.

SLOVENSKA MLADINA! DAJ NARODU SVOJ DOLG - UDELEŽI SE MLADINSKEGA ZBOROVANJA !!!

Travi-kovari:

Pravovalina življenja

Vsak je svoje sreče kovač - pravi slovenski pregovor!

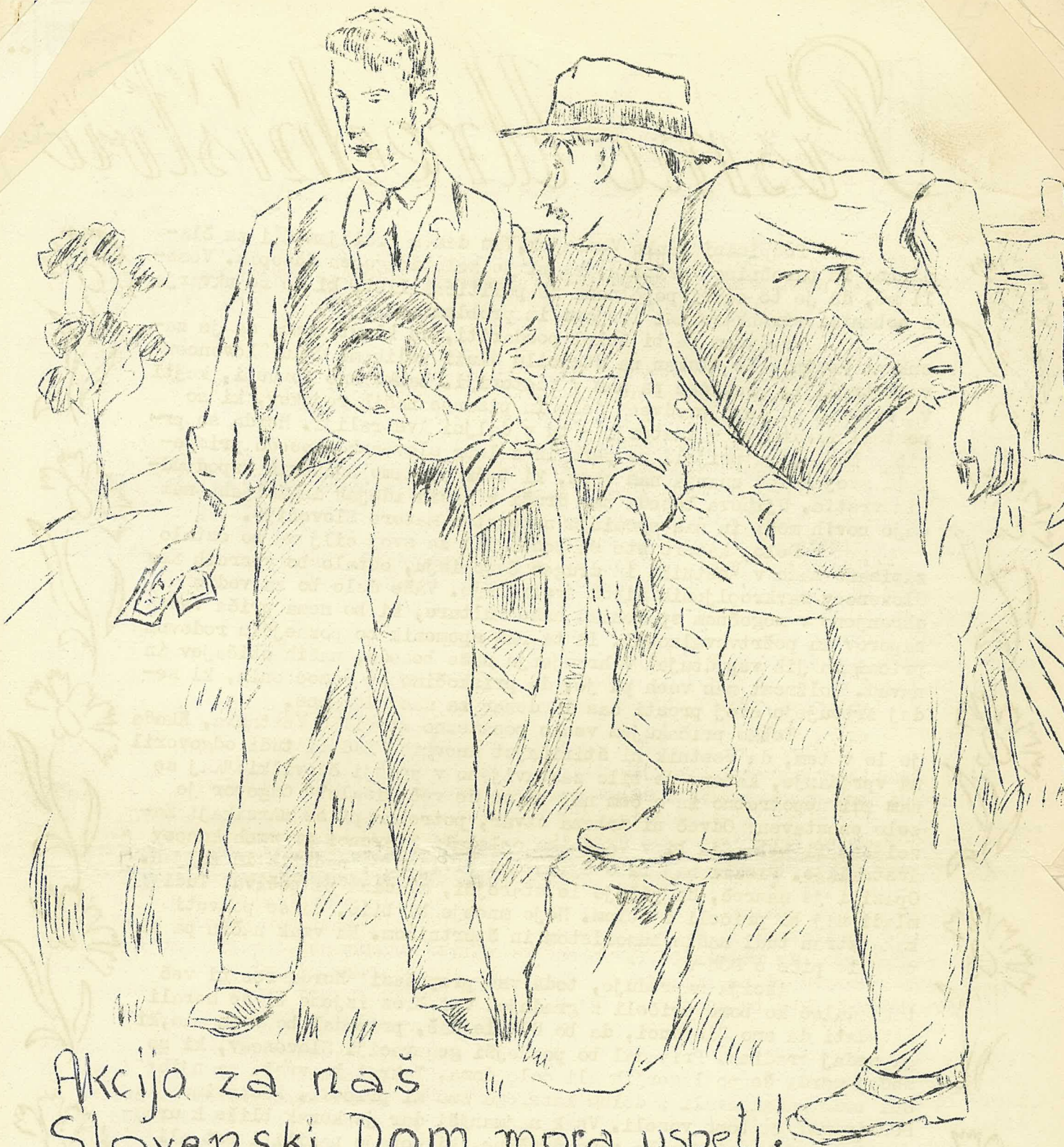
Ne pozabite da ste Slovenci, da naša slovenska emigracija v Australiji nujno potrebuje svoj DOM! Podprite našo skupno Akcijo za SLOVENSKI DOM! Tako boste zgradili srečo vam in neštetim ki čakajo v taboriščih - Vaše pomoči! Imeti svoj SLOVENSKI DOM pomeni imeti svoj kulturni center, ter svojo materino besedo ohraniti našim rodovom v tujini! Ivan Urbas

Akcija za Slovenski Dom

Mnogo se je že pisalo o naši veliki nalogi, katero smo si zadali Slovenci širom Victorije; o naši skupni strehi - Slovenskemu DOM-u v Melbournu. Akcija, ki se je pričela pred dobrim letom dni je v polnem razmahu. Imenovani so bili zastopniki, ki naj bi pobirali denar med našimi rojaki, natiskana so bila častna potrdila, katerega prejme vsaka oseba, ki je darovala pa magari le malenkostno vsoto. Sestavljen je bil tudi pravilnik imenovan Memorandum, katerega ste lahko sami prečitali saj je bil v originalu in v prevodu objavljen v celoti v Vestniku. Ta Memorandum je zakonit in ščiti vsako najmanjšo vsoto, ki je bila nabrana med rojaki za sklad našega Doma. Akcija napreduje, toda vse prepočasi! Slovenci širom Victorije predvsem pa rojaki v Melbournu, kaj se res ne zavedate kaj bomo pridobili s skupno streho, ki bo pripadala nam vsem, ki smo tako daleč od matere Slovenije. Čas bi že bil, da se predramimo in priskočimo na pomoč ljudem ki izpolnjujejo to našo skupno željo. V primeru da pooblaščen zastopnik ne more priti k Vam na dom iz katerega koli vzroka (morda mu ni poznan Vaš naslov itd.), pošljite par zelenk ali petaka najbližjemu zastopniku, ki Vam bo takoj ob prejemu v obratni pošti poslal častno potrdilo. V spodnjih vrsticah sedaj navajamo naslove vseh zastopnikov, ki so pooblašчени od odseka Dom za zbiranje darov:

Marjan LAUKO	78, Porter Rd., Heidelberg	Vic.
Martin ADAMIČ	8, Dixon Street, Malvern	Vic.
Ciril KOVAČIČ	32, Truganini Rd., Carnegie	Vic.
Franc POZVER	54, Prospect Street, PASCOE VALE	Vic.
Ivan GRABNER	15, Tennyson St., MOONY PONDS	Vic.
Anica KNAVS	534, Drummond St., CARLTON	Vic.
Jože SRNEL	55, Branswick St., FITZROY	Vic.
Ludvik SREČKO	26, Smith Street, COLLINGWOOD	Vic.
Karel ČOLNIK	Lot 2, Greensborough Rd. MACLEOD	Vic.
John F. Sullivan	Barrister-Solicitor 221, Balacclava Rd. CAULFIELD	
Janez ŠKRABA	27, Council Street, CLIFTON HILL	Vic.
Stanko HARTMAN	153, Essex St., PASCOE VALE	Vic.
Ivan URBAS	15, Dowe Street, W. FOOTSCRAY	Vic.
Albin RAFOLD	2, Alexandra Avenue, <u>Geelong</u>	Vic.
Franc JANEŽIČ	Junctor Shaft COOMA	N.S.W.
Stanko STOPAR	50, Stirling Street, FOOTSCRAY	Vic.
Štefan BERNAD	Cresswell Sanatorium MONT PARK	Vic.
Max Hartman	153, Essex Street, PASCOE VALE	Vic.
Franc JANEŽIČ	15, Tennyson St., MOONY PONDS	Vic.
P. BAZILIJ	19, A'Beckett Street KEW	Vic.
Virgil GOMIZELJ	37, Bowes Street, ESSENDON	Vic.
Jože MOŽINA	Repatriation Sanatorium to McLeod	Vic.

Tu so navedena vsa imena in naslovi vseh pooblaščenih oseb, ki posedujejo knjige častnih potrdil in imajo pravico zbirati prispevke. ŠE NISI ODRINIL PETAKA, NE ODLAŠAJ TEMVEČ POŠLJI PO POŠTI ALI PA OSEBNO ODDAJ KATERIKOLI ZGORAJ OMMENJENI OSEBI TVOJ PRISPEVEK ZA IZGRADNJO. BODI EDEN IZMED NAS VSEH IN NE STOJ OB STRANI, BODI PRVI - SAJ SI VENDAR SLOVE-
NEC! STARI LJUDJE TRDIJO: V SLOGI JE MOČ!

Akcija za naš
Slovenski Dom mora uspeli!

... Martin, ko boš šel zvečer v mesto oddaj
denar za naš Slovenski Dom tudi v mojem imenu
poverjeniku, ter mu reci, da bomo mi delavci še
prispevali svoje deleže za ustvaritev naših
ciljev

ZGRADITEV SLOVENSKEGA DOMA
MELBÖURNU !

Pismo Uredništva

Podpisani Janko Vesenjāk, Vam danes pošiljam £ 1 za člarnarino in naročnino Vestnika, ki mi je zelo dragocen časopis. Vese-li me, da je to edini popolnoma ne politični list, ki se ne ukvarja z nobenimi strankarskimi idejami in problemi.

Predvsem pa bi želel poudariti, da kljub temu, da je za- enkrat Vestnik še tiskan na stencilu služi velikemu delu Slovencev v Avstraliji, predvsem pa nam v Victoriji. Lahko smo ponosni, kajti v Vestniku najdemo predvsem delo in pisanje naših rojakov, ki so postali pisatelji - amaterji - tu v daljni Avstraliji. Morda so pr- vič v življenju prijeli za pero in z lepo slovensko besedo prispe- vali svoj delež znanja nam vsem, ki težko čakamo njihovih vzpodbud- nih vrstic. Njihova beseda nas družī v naših idejah in željah, nam daje novih moči in nas spominja nepozabne matere Slovenije.

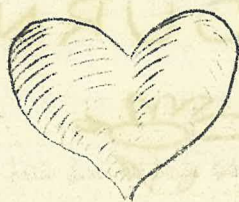
Delo, katero ste si postavili za svoj cilj ne bo ostalo zapisano samo v Vestniku in drugem časopisju, ostalo bo v srcih nas Slovencev razkropljenih širom Avstralije. Vaše delo bo za vedno shranjeno v mogočnem spomeniku naše kulture, ki bo nema priča Vaših naporov in požrtvovalnosti. In ta naš spomenik bo poznejšim rodovom pričal in jih vzpodbujal v hranjenju naše besede, naših običajev in navad. Dolžnost nas vseh pa je; da priskočimo na pomoč onim, ki se- daj žrtvujejo svoj prosti čas in denar za nas Slovence.

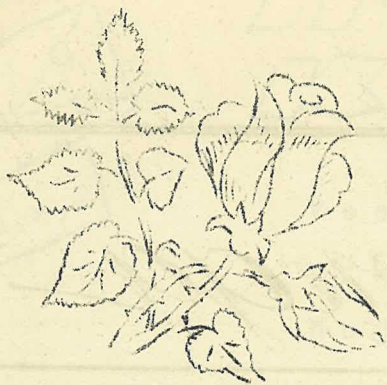
Težko pričakujem vsako posamezno stovilko Vestnika, škoda je le v tem, da Vestnik ni štirinajst dnevnik. Rad bi tudi odgovoril na vprašanje, katero je bilo zastavljeno v zadnji številki: "Kaj se nam zdi nepotrebno in o čem naj bi se še več pisalo?" Odgovor je zelo enostaven: Odveč ni nobena stvar, potrebno pa še marsikaj! Za- željeno bi bilo, da bi v Vestniku oglašali Slovenci iz vseh koncev Avstralije. Pisali naj bi o njihovem življenju, načrtih in željah. Opaziti je namreč, da pišejo le starejši, mladina pa počiva! Tudi mladi naj bi pričeli z delom. Moje mnenje bi bilo, da se posveti kaka stran tudi našim humoristom in športnikom. Na vsak način pa se premalo piše o DOM-u!

Akcija napreduje, toda vse prepočasi! Morda res ni več tako daleč ko bomo pričeli z gradnjo. Vsi brez izjeme bi se morali zavedati da smo Slovenci, da bo DOM le naš, pripadal bo vsem nam, ki ga sedaj gradimo. Pripadal bo poznejši generaciji Slovencev, ki so sedaj morda še po lagerjih ali celo doma. Takrat bo vrsta na njih: oni bodo nadaljevali z delom katerega smo mi pričeli. Postavimo DOM in vsi ga bomo veseli. Vsak najmanjši dar je korak bliže k ures- ničitvi našega cilja. Ne samo družine, ki morajo nasititi pet ali morda še več lačnih ust, tudi fantje in dekleta naj prispevajo svoj delež! Zato bodimo prvi in ne čakajmo, da bo dom pričel rasti! Doka- žimo vsem obrekovalcem, da niso na pravi poti, da so njihovi pojmi napačni. Nekega dne bodo tudi oni spoznali svojo zmoto in takrat jim bo žal. Tudi mi, ki smo tu v Avstraliji še novinci, morda samo par mesecev tujine je za nami, prispevajmo svoj delež. DOM bo ponos nas vseh, odprta bodo vrata vsem. Ko bo DOM postavljen bo ponosno pričal svetu: "

"ČEPRAV MALI NAROD, VENDAR MOČAN IN PONOSEN, KAJTI SLOVENSKA MATI NAS JE RODILA -- ZATO SMO IN OSTANEMO SLOVENCII!"

Janko Vesenjāk

N A J I

Zakladi

Prešeren: Prešeren:

PRVA LJUBEZEN

Že miru srčnemu nevarna leta,
mladosti leta so slovo jemale;
domače sem lepe poznal dekleta,
dežel sem tujih videl hčere zale;
bila srca ni prostost men' odvzeta,
že so prevzetne misli mi vstajale,
da mal' al' nič ljubezen ne opravi
pri temu, ki se trdno v bran ji stavi.

Prišla lepote rajske je devica,
da videl bi ne bil lepote njene!
Rdoči zor osramote nje lica
in nje oči nebeških zvend plamene,
nikdar voč zdrav ne bo, ki ga puščica
pogleda bistrega v srce zadene.
Zde znal popisat' ust bi ljubeznjivost,
nedolžnih prs snega, kdo sapeljivost!

Vorost' iskat' zavetje v trumi gosti,
ki nji podoba njena stala je pred mano,
ki je od nje na zadnji potek v posti
Petrarkovo bilo srce užgano,
pogleda njenga vžival sem sladkosti,
dokler da je srce dobilo rano,
ki peče noč in dan me brez hladila,
ki ni dobiti ji nikjer zdravila.

Ne omeče ji lica obledene,
ne pesni žalostni glasovi mili
in ne oči od spanja zapuščene,
solze ne, ki teko iz njih po sili.
Veselje, mir zbežala sta od mene,
obup topi srce, ker se ne vsmili. -
Tako, kdor misli trdno stati, pade,
nevarno gledat' je dekleta mlade.

Zatorej, komur mar je prostost zlata,
cvetočih deklic naj ne ogleduje!
Bila miru sta men' očesa tata,
na svoje naj poglede skrbno čuje;
oči odpro ljubezni dur' in vrata,
spoz je se naša pamet premaguje.
Kdor mnenje moče ubogat', sam bo zvedel,
v nesreče moje, reva bo zabredel.

*

Tej pesnitvi ni Prešeren prvotno dal tega naslova, temveč ji je postavil na celo dve vrstici od latinskega pesnika Propertija, ki izražati tole; -Ti, ki si se bahal, da ti nobena ženska ne more do srca, si obvisel, konec je tvoje samo = zavesti. -

Geslo, novi naslov in vsebina govore, da opeva pesnitev novo ljubezensko čustvo, ki je pesnika popolnoma prevzelo

in dalo njegovi pesmi nov izraz in obliko, vse to pod vplivom študija klasičnih in renesančnih pesnikov.

Težko je reči, ali je s tem hotel povečati resničnost opevanega dogodka ali samo poudariti odločitev, da pojde odslej kot pesnik po poti, ki mu jo je nasvetoval Matija Čop. Ni pa nobenega dvoma, da je ta pesem prvi glas njegovega srca iz misli na Julijo, svojo oboževanko, in prvi člen v vencu: Gazele, Sonetni venec, sonetje po Vencu in druge pesmi do sklepnega zapisa Prosto srce, iz leta 1838.

V tej pesnitvi nam pove, da so mlada leta srčnemu miru nevarna za to, ker se mladi človek hitro zaljubi, nezavedajoč se posledic, ki utegnejo biti usodne za njegovo nadaljnjo duševno smer in hotenje. V pesnitvi se nadalje primerja italijanskemu pesniku Petrarku, kateri je, kot on Juljano, srečal na veliki petek Lavro v neki cerkvi in katera ga je takoj vsega prevzela. Petrarka v svojem 59 sonetu poje: "...bila miru sta men' očesa tata..." oči, s katerimi se je Petrarka oziral po Lavri, in katero so ga kaj kmalu oropale srčnega miru.

Prešeren, kot je razvidno iz pesnitve, si je bil svest zgornjih in še drugih zakonov narave, vendar poti nazaj ni videl, ter se je tako vdal svojim srčnim bolečinam in v poslanstvo, ki ga je najjasneje izrazil brezdvoma v svojem Sonetnem vencu. V Sonetnem vencu Prešeren primerja Julijo kot svojo življensko magistralo, osnovno misel in sploh smisel svojega življenja.

Te misli in ta sodba so v tej pesnitvi ločeni od ljubezni do svoje domovine ter do svojih dragih Slovencev. Vendar - kot smo rekli - nosi pesem prvotne kali misli v Sonetnem vencu, v katerem je obenem z ljubeznijo do Julije opeval tudi ljubezen do svojih bratov - Slovencev. V mislih, ki nam jih razpleta v S. vencu, se je Prešernu zgodovina našega naroda razodela kot krvava tisočletna tragedija, ki so jo navidez nakopali nase in na potomce nesložni predniki, ali pa, kar zaradi cenzure ni smel povedati, skromni domovi našega ljudstva, ki so zapirali nemštvo ravno pot prodora na Balkan.

Vse te stvari je Prešeren jasno videl in jih osebno notranje doživel, za to se ni čuditi njegovem temnem gledanju na ljubezen ter na usodo svojih bratov in njegove, naše domovine.

Vesti iz Geelonga

FINANČNO POROČILO

plesne zabave z dnem 3. maja 1958 v Free Library Hall v Geelongu:

	Dohodki	izdatki	saldo
Alkoholne pijače	£ 48-3 - 8-	40- 9-7 ½	
Brezalkoholne pijače.....	£ 1-13-00-	17-8-	
Jestvine.....	£ 13- 6-3 ½	8-10-	
Licitacija šunke.....	£ 15-13-1-		
Vstopnina.....	£ 17- 5-		
Vabila, dovoljenje, dvorana.....	£	10- 1-5-	
Godba.....		12-00-0-	
Čisti dobiček.....	£	24- 2-4-	£ 24- 2- 4-
	=====	=====	=====
	£ 96- 1-0 ½	£ 96- 1-0 ½	£ 24- 1-4-

Ob tej priliki se SK Geelong najiskreneje zahvaljuje vsem tistim, ki so kakorkoli pomagali pri prireditvenih delih za zabavo. Prav posebno pa se zahvaljuje gg. Staroveski Nikolu, ki je klubu daroval šunko ter predlagal, da se jo proda na licitaciji na zabavi.

Reči moramo, da je bila licitacija šunke zares posrečna točka na zabavi, saj je okrog licitatorja stalo nič koliko zainteresiranih rojakov, ki so - kot da bi kupovali lasten dom - nenehno dvigalo ceno tej šunki.

Obenem sporočamo rojakom širom Viktorije, da bo naslednja zabava pod imenom " ZIMSKA VESELICA "

v prostorih FREE LIBRARY HALL v EAST GEELONGU dne 19.7.1958, ob 19 uri.

Za JEDAČO in PIJAČO bo preskrbljeno ! PRIDITE !!! ...

Odbor SK Geelong

ROJAKI! PODPRIMO AKCIJO ZA DOM NE LE S SOGLAŠANJEM, MARVEČ Z DEJANSKO POMOČJO! Ni dovolj, da si idejo našega skupnega DOMA sprejel in jo dejansko finančno podprl, Tvoja naloga je tudi skrbeti, da vplivaš na svoje znance, da tudi sami podprejo to veliko zamisel o skupnem DOMU, ki bo pomenil korak naprej v uveljavljanju naše kulture na tujih tleh, končno dobili bomo streho, katera nam bo nudila tisto vzdušje domačnosti, ki je med tujci pogrešamo.

NAJ NE BO NIKOGAR, KI BI IZ KAKRŠNIHKOLI RAZLOGOV STAL OB STRANI IN GOVORIČIL, ČEŠ NE STRINJAM SE Z LJUDMI V SKM. NAŠ DOM BO STREHA SLOVENCEV V VIKTORIJI, ZATO NE GLEJ LE SKM IN SVOJE NAZORE, V MISLIH IMEJ SKUPNO STREHO!

PASIVNOST JE IZRAZ LJUDI, NAVELIČANIH SAMIH SEBE, ZATO JIH NE POSNEMAJ, MARVEČ PRIDRUŽI SE K TE ZAMISLI IN KOT DAROVALEC BOŠ IMEL PRAVICO ODLOČANJA, KDO IN KAKO BO AKCIJO ZA DOM SPELJAL, OZIROMA KAJ BOMO IMELI POD NAŠO SKUPNO STREHO.

'' Nazadovoljni Križjaci ''

Vestnik - drobtin'ca -

mi živce drobi..

Moja pa Minca,

se name jezi.

No, pa začnimo kar od vsega začetka - od zadnje številke do danes -, kako je potekel čas. Vestnik je bil zložen, odposlan in bex "požrt". Mesec blaženega miru! je vzklikalo v meni. Hočem zažgati cigareto, pa je ne najdem. Skočim v sosednjo hišo, ki jo so, Bog ve zakaj, naredili za mlečno restavricijo, čeprav je prostor najmanj primeren zato: okolica nima nobenih tovarn ali posebnih križišč, ki bi naredila "big Bussines"; "šeft" je pa le. "Zavojček cigaret, prosim", rečem brezbrizno, ko vstopim noter. Prodajalec mi poda cigarete in zraven zavojček - bex-a. "Saj nisem prosil za bex", povem prodajalcu. "Vem, pa vi itak zmeraj s cigareti vzamete tudi "bex". "Da, ampak, samo od 20. do 25. v mesecu", mu odgovorim. Tako me je debelo pogledal, da sem v atomski naglici vrgel drobiž za cigarete in zbežal. Mož je bil začuden, po vsej verjetnosti, ker jaz vem za čas svoje glavobolje; tako je izplazil oči, da sem se zbal, da mu ne bi zletele in bi potem jaz ne imel kaj za popraviti zraven. To je bil zadnji čin, ki je bil če ne že v zvezi z "Vestnikom", pa vsaj kot posledica.

Nato so začeli lepi, lepi dnevi: človek naredi tistih osem delovnih ur, potem pa o la-la. Saj veste kako. Mlad človek ima svoje skrbi, pa še kakšne skrbi! V takem "zaskrbljenem" stanju me je zajela tudi naslednja seja Upr. odb. SKM. Moral sem prekršiti deset zapovedi (in to zapovedi!) ter oditi na sejo. Cel čas sem globoko in široko zeval, napel ušesa pod točko dnevnega reda, ki je govorila o "Vestniku" in pripomnil "strogo in odločno": "Po osemnajsetem za ta mesec ne sprejemam nobenih dopisov". Saj jih itak ne! Seveda sem se zavedal, da to ne more držati in točka dnevnega reda je bila v rekordnem času zaključena.

Potem selitev, oh da, selitev. Že zopet sem zamenjal stanovanje. Tokrat sem moral prav odločno premisliti: če grem v mesto, mi bo bliže, da tu in tam še koga opomnim, naj kaj napiše za "Vestnik", in pa po dopis skočim včasih, - sem ugibal. Res, najboljši je tako, sem moje ugibanje prestavil v sklep. Iz Williamstowna je bilo res malo predaleč skočiti! Končno pa, mladi imamo čile noge, ali pa se s t axijem zapeljemo. Ko mu pa samo namig eš, pa je že ob tabi! Zdaj ko sem že preselil v mesto, pa sem ugotovil, da sem naredil napako: Ugibam, in pridem nato, da "taufal" že ne bom, bom raje, "ko zadnja ura pride", takšne oslarije pisal kot je ta, ali pa tudi ne.

Potem nede'ja... Ali ni bil v nedeljo lep sončen dan? Mislim tisto četrtega septembra. Imeli smo kar dva znamenita dogodka: prvi dan slovenske šole in otvoritev Slovenskega doma. Bil sem kar židane volje. Pa se, hudimana, od nekje pripelje škrat (tokrat ne tiskarski) in mi vso židano voljo pokvari. Danes se škratje ze vozijo.. Ko izstopi, pa reče - ampak kako reče - torej to je tista baraka, ki sem za njo daroval deset šilingov. O, skromni pa nismo, res ne. Sicer pa tudi, sem takoj spremenil svoje mišljenje. Nekoliko sem pomislil in zaključil to reč: Če smo skromni v dejanjih, pa naj bodo šar'čči. Žal mi je le bilo, da sam to slišal; ali ne bi bilo bolje, da sem bil kje drugje. Če bi,... če bi,....

Ja, če bi, če bi... Če bi se naša mladina dovolj zavedala, kaj ji pomeni narodna kultura, bi danes imeli ali vsaj že ustanavljali pester kulturni center v Melbournu. Morda se pa zaveda, bolje zavedamo -; pa naj to pokaže in se pripelje ali pride v nedeljo drugega oktobra ob štirih popoldne v Slovenski dom. Že prej sem omenil na skrbi, ki jih imamo mi mladi, "zelo važne skrbi". Saj veste tisto: "Jaz gospod, pa ti gospa, pa kdo bo vozil "šajtrga"... ; dalje pa gre drugače. Pa tudi: sentimentalnost! Mladino je treba razumeti! In tudi dvajseto kubistično nabito stoletje in sentimentalnost?! Ha! Pfh!

Pfh! prispevkov zopet nič. Sicer pa jih ne bi bil niti mogel takoj prebrati, ker sem imel precej razmišljanj ta mesec. Pomislite samo: s prijateljem sva imela tako težke srčne diskusije, da bi me skoraj zbolela glava. Namreč iztaknil je moj prijatelj dekle in se - zaljubil vanj. Pa še kako! Pripoveduje mi, kako jo ima rad, kako je popolna, in saj veste kako zaljubljeni še "jokajo". Nazadnje izpusti debelo, menda atomsko, solzo in se potiši: "Ampak veš, veš...", hlipa prijatelj, jaz si pa mislim, oh, ta ljubezen, kakšno veliko čustvo neki to mora biti; pa ga slišim: "...veš, samo nekoliko predebela je, da bi jo oženil. Pa tako popolno dekle...?" - joče dalje. Najrajši bi mu zabrusil, naj drugič, preden se vplete v ljubezen, vpraša dekle koliko tehta, pa jo bo imel po vagi! Pa sem se premislil in ga potolažil: "Nič ne maraj, srečni prijatelj, bo ji že zakon vzal nekaj funtov doli". Kako srečen je bil tedaj in mi priznal, prav imaš prijatelj. Še tisti večer je menda zaprosil dekle za roko in jo dobil - z vsemi kilami. Pa drugič še kaj, ko nimam več prostora.

K neonskih lučeh

(Veis Krainer)

II.

Končno je nekoliko dvignil glavo, usta so se mu raztegnila, kot bi se hotela nasmehnuti. Spomnil se je, da je pred dvema leti obiskal to hišo - prostore nad železniško postajo. Potem... . Potem je odšel dalje. Ples tam gori in na pol pokvarjene ženske mu niso prijale, vsaj dovolj ga ni zadovoljevalo. Ali vsaj Inge ne. Inge je spoznal takrat tam. Dvajsetletna Nemka, ki je prišla v Avstralijo, da bi si nekaj prihranila in s prihrankom odšla nazaj v domovino, je usmerila tir svojega življenja v nasprotno smer, v razbrzdano pokvarjeno mladost. S seboj je potegnila tudi njega. Sicer Stane ni v č zahajal tja, najdel je druga mesta, kjer človek lahko tudi popije, se napije in končno pozabi na življenje, ali pa ga vzame drugače. Inge ga je prosila, naj jo pospremi tja, pa ni hotel. Vedel je, da gre Inge tjaraje sama in da je njeno vprašanje iz obzirnosti. Ko bo prišel kasno v noči k njej, ve, da ga bo čakala, če ne pa bo pustila znak, da je "buisy". O tem Stane ni premišljeval. Bila sta si prijatelja svoje vrste: v njej je videl žensko, prijatelja in sovražnika obenem, medsebojnih čustev nista gojila nobenih in jih tudi nista potrebovala, vsaj čutila nista tega. Zdaj se je napotil gori. Počakal je samo še, da mu signal dovoli prehod čez cesto, nato bo šel tja. Inge je verjetno gori z nekaj tovarišicami, pa bi raje, da je ni.

Ko se je pokazala zelena luč, je pohitel čez cesto in se zagnal, ne da bi čakal na dvigalo, po stopnicah v nadstropje. Pri blagajni je skoraj vrgel denar za vstopnico, nato se je po kratkem hodniku usmeril v dvorano. Pri vratih je na plesoč se gneco ljudi vrgel topi pogled. Ustavil ga je ob Inge: tesno privita je plesala z njemu neznanim plesalcem. Spustil je ogled na okornega plesalca ob njej in se nasmehnil, kot bi hotel reči:

"Fante, hočeš biti nekaj, kar nisi. No ja, bo te že Inge naučila, kako je to".

Ples je prenehal. Inge in neznanec sta se prijela za roke in se usmerila proti dekletu, ki ga je Stane ravno v tem trenutku opazil. Dekle je kazalo toliko nedolžnosti, da ni mogel verjeti, ali je mogoče, da tudi take pridejo sem. Posumil je.. Kar stresel se je, on Stane, ki ni imel nobenega občutka več in za nobeno stvar, ko je videl, da je dekle v Ingini družbi. Ne, ne more se varati. Inge si je našla tovarišico, zakaj si je ni iskala v svoji družbi in ne... . Ne, to dekle ne spada sem, je zaključil Stane. Njen sramežljivi in nedolžni pogled in njena nervoznost, sta uverila v to. Obrnil se je vstran kot bi hotel reči, kaj me briga vse skupaj, pa ga je Inge opazila in ga povabila v svojo družbo. Pomislil je, bi šel ali ne. Šel je, saj ni imel itak kaj početi sam, in končno ni tudi napačno, če ga Inge uvede v svojo družbo. Nekoliko je še postal, nato je polagoma prišel k družbi okoli Inge. Kazal je videz utrujenega človeka. Inge mu je takoj predstavila svojega plesalca:

"Moj prijatelj Stane in, in ... Kako ti je že ime?" - se je obrnila k neznanecu.

"Mino", - je ta pripomnil.

"... Mino, - je ponovila Inge, nato se je obrnila do dekletca in začela s predstavljanjem. "Stane, to je Marija. Šele pred kratkim je prišla iz Avstrije v Avstralijo. Ne ve še angleško, pa prav odlično nemško. Saj ti tudi veš, pa je stvar radi sporazumevanja rešena, če se bosta kaj pogovarjala. Stanuje v isti hiši kot jaz, pa sem jo povabila na ples. Kaj bi ostala sama doma".

"Škoda", - je pripomnil Stane.

"Kaj ...", - je hotela reči nekaj Inge, pa ni dokončala, ker je vedela, kam meri Stane.

"Veseli me, gospodična Marija". - se je Stane obrnil k Mariji, ne da bi pogledal Inge. Inge je naredila začuden pogled, ko je slišala, da je Stane ogovoril Marijo z gospodično. Saj to ni njegova navada. Morda pa je danes zopet kaj muhast?

"S spoštovanjem", - je Marija nerodno prožil Stanetu roko.

Stane je stisnil ponujeno mu desnico, pri tem je občutil toliko samoponižanja, da je čutil rdečico na licu. Med njima je bila težka zavesa dveh tokov, dveh pretekajočih se življenj, ki ne moreta nikdar odtekat v skuoni izliv.

"Zakaj, zakaj sem danes takšen?" - je pomislil Stane. "Mar se nekaj dogaja v meni, ali nisem ves človeški občutek že zdavnaj zavrgel? Držim se pred to deklino kot bi nekaj čutil, kar mi vzbuja spoštovanje in občudovanje obenem. Celo hrepenim? Ne, ne po dekletu, njena nedolžnost me žene v spomine: mati, dom, življenje, ta podoba življenja - to dekle; vse, vse prihaja danes k srcu. Muči me in čutim sladek občutek... . Mar norim?"

"Stane, pojdi plesat z Marijo". - ga je Inge zbudila iz labirinta misli in pri tem pokazala na svojega soplesalca. "Marijo boš pospremil domov, saj veš, kje stanujem".

je: V neonskih lučeh

"...ste nesi!" - si je mislil, rekel pa je, "V redu".

Med reči kaj drugega: pred njim je stala Marija z začudenim pogledom; nekje globo v očeh pa ji je opazil lesketajočo se solzo. Niti da bi opazil, je Inge odšla. Hotel bi temu dekletu svetovati, naj se varuje Inge, pa ni vedel kako začeti.

"Gospodična Marija, greva...", - je našel edine besede, ki jih je mogel reči v svojem razpoloženju. "Med potjo ji bo že povedal", je mislil Stane, "naj se varuj Inge in se izogne njene družbe!"

"Da, gospod Stane, ampak jaz grem sama domov. Hvala za ponudo na spremstvu".

"Zakaj Marija? Se me bojite? Seveda, ko..."

"...ste v družbi Inge". - je dokončala njegovo misel Marija. "Oprostite, ko pa je vse tako čudno, kar sem videla nocoj. Jaz nisem tega vajena. Nisem vedela, da je, da je Inge..." - je jecljalo dekle.

"Vlačuga!" - je siknil Stane in dopolnil njeno misel, ki bi jo bilo dekle morda v nekoliko blažjih besedah povedalo.

"Pojdiva, Marija. Ne bojte se me; sicer nisem res nič boljši kot je Inge, ker spadam v njeno družbo, ampak ravno to sem vam mislil med potjo povedati, da se izogibajte njene in njej podobne družbe, kakor tudi takšnih plesišč kot je to. Še hujša so, ta je le pot do razuzdanejših. Da, lepa pot za ljudi mojega kova". je Stane dejal tiho, da ga je dekle čudno pogledalo.

"Šele nekaj dni sem tukaj in nočem, da bi bili moji prvi koraki takšni. Sam Bog ve, da sem danes tukaj, ker nisem poznala Inge. Tega se nisem nadala". je skoraj hlipala Marija.

"Tako sem jaz prišel sem pred nekaj leti, le da sem jaz gledal z zaprtimi očmi".

"Lahko noč, gospod. Ne poznam vas, pa mislim, da lahko dobro igrate vlogo, ali pa ste postenjak. Vendar v Ingini družbi, poštenjak; to ne morem razumeti", je reklo odločno dekle, ko je videlo, da je Stane dobil mehak, tako mehak izraz na licu.

Prijel jo je za roko in ji pogledal globoko v oči: dekle ga je ocenilo kot dobrega igralca ali pa poštenjaka. Igral ni. Stane je bil prepričan, da ni. Le dvomil je; mar more on imeti še nekaj poštenja? Medtem ko je dekle mislilo, da ga je moralo zelo užaliti, se je v Stanetu prebujal hvaležen občutek, kako ga dekle povišuje nad njegov jaz.

"Ne niti eno niti drugo nisem. Pazite se Inge, ona je lahko tudi dober igralec in - prepričevalec. - je rekel Stane.

"Pa saj nikamor več ne grem. Nikamor!" - je pribilo dekle.

Stane se je grenko nasmehnil: "Nikamor? Saj to je tisto, če se človek zabije v samoto, potem šele zaide ali pa si v zapuščenosti uniči življenje!" Zamrmral pa je samo "Lahko noč". Ni vedel, ali ga je Marija slišala ali ne. Slišal je Marijin pozdrav, nato je nalahko za odhajajočo dvignil glavo. Pogled je hitel za njo, ko se je odmikala med gnečo plesalcev... . Dalje prihodnjič.

////////////////////

S A M E - S U B E - S E N Z A C I J E D A N E S

Kako se pravi glavnemu mestu ..., to vprašanje postaja iz leta v leto težavnejše. BRASILIA je nova prestolnica Braziliije, to ve ta čas vsakdo. Toda, treba si bo zapomniti še več takih iznajdb. Glavno mesto Pakistana bo ISMALABAD; v belgijskem Kongu bodo namesto Leopoldvilla zgradili sredi dežele novo središče - LULUABOURG. V Afriki so medtem še v stiski za take postojanke. St. Louis je bil do zdaj glavno mesto kar za dve državi - SENEGALIJO in MAVRETANIJO. Slednja sm bo zdaj postavila svoje glavno mesto kar v puščavi. Rekli pa mu bodo NAUKSHOTT. Učiti se je treba res vse življenje... .

Letno se poveča svetovni prirastek prebivalstva za 45 - 50 milijonov ljudi. Dnevno - so izračunali statistiki - se primeša človeškemu rodu do 140.000 dojenčkov. Če pojde tako lepo dalje, se bo število ljudi v kakih petdesetih letih podvojilo. Izmed 10 ljudi na svetu, je po najnovejših statističnih podatkih, šest Azijcev.

Amerikanci so presekali gerdijski vozec v zvezi z navedbo rojstnega kraja onih novorojenčkov (menda okoli 300 letno), ki zagledajo luč sveta med vožnjo. Matičarji so bili vedno v zadregi, kako naj ga označijo, glede kraja rojstva; zdaj pa so se odločili, da bodo v predalček o tem znamenitem kraju kratko in malo vpisali - evidenčno številko avtomobila.

... in še ena domača:

Dne 2. oktobra bo v Slovenskem domu prvo mladinsko zborovanje. Slovenska mladina pridi in začni svojo pot! Sicer to ni več suha senzacija, le potega, če kdo nima časa prebrati na drugem mestu, pa bo vsaj tukaj videl. Pardon in na svidenje ob štirih popoldne!

Človek med ljudmi

(Nadaljevanje iz junijske številke.)

VZROKI MOTENJ V RAZVOJU DRUŽABNOSTI

NAVEDLI BI LAHKO TRI VRSTE VZROKOV MOTENJ V RAZVOJU DRUŽABNOSTI: VPLIVI IZ OTROŠTVA oz. let dozorevanja - slabe izkušnje z ljudmi - vplivi iz duševnosti.

Vsekakor bo velike praktične vrednosti za marsikoga, če si te tri vzroke motenj v razvoju sociabilnosti nekoliko potrobneje razčlenimo.

VPLIVI IZ OTROŠTVA OZ. LET DOZOREVANJA: Vplivi iz otroštva - iz rane mladosti - imajo nemalokrat tako rušilne posledice za kasnejši zrel in zdrav razvoj človekove sociabilnosti, da to komaj slutimo. Tu nam razkriva življenje mnogokrat skoraj nepojmljive reči iz labirinta človekove razvijajoče se duševnosti, njegovega prvega doživljanja sveta in ljudi ter njihovih medsebojnih (interpersonalnih) odnosov. Za kasnejši zrel razvoj človekove sociabilnosti je lahko zelo moteče, če je neko živel in se razvijal v takšnih življenjskih okoliščinah, v katerih ni prihajal v tesnejši stik z drugimi otroki: v igri, v prijateljskem ali se ni srečeval z drugimi tujimi ljudmi. Zato lahko starši z napačnim vzgojnim ravnanjem, ko ne puščajo otrok med ostale njihove sovrstnike, ker jih žele obvarovati pred kvarnimi vplivi, povzročijo veliko škodo za kasnejši družabni razvoj takšnega otroka. Zlasti se maščuje, če starši svojega otroka s pretirano ljubeznijo ali pretirano skrbjo zasužnjujejo in ga hočejo prikleniti le nase. Takšnemu otroku ne gre razvoj socialnih čustev skozi normalne faze. Ti ljudje že kot otroci dozore; dozore prekmalu s čimer so oropani svojega otroštva, kar se kasneje nepopravljivo zrcali v njihovem značaju. Nemalokrat se namreč zaradi tega počutijo pametnejše in več vredne kot ostali otroci, kar jih pa vedno osamlja od družbe, namesto, da bi jih vodilo v njihov krog. Družba, šolska in igralska, pa je univerza človekove sociabilnosti v otroštvu.

Enako se dogodi kasneje tudi človeku, ki je že v rani mladosti začutil, da ga starši zavračajo, da ga nimajo radi in ga nikoli niso imeli radi. Posebno je to usodno po navadi še zato, ker se takšni otroci začno boriti za ljubezen, v čemer postanejo navadno zelo neprijetni, eksplozivni, nasilni. Takšne se radi kažejo do svojih staršev in vseh odraslih, z istim klišejem ponašanja pa se navadno ponašajo tudi pred otroci iz družbe. To jih prireja nepriljubljene tudi v njihovih skupinah; bodisi pri igri, bodisi v šoli. Tako se v trenutkih, ko doživljajo odboj v družini od strani staršev in od strani svoje družbe, znajdjo docela sami v skoraj neizhodnem položaju. Vse to jih vodi k vedno bolj zavestnemu odtegotovanju ljudem, ali pa k vedno bolj nasilnemu uveljavljanju v družbi oziroma svoji skupini. Zato se skoraj nikoli ne nauče igrati, skupno boriti ter ostanejo skoraj vse življenje neutrjeni proti zavračanju od strani skupine. To jim zadane pozornost le na njih same, kar ima posledico, da se začno potapljati in utapljati vedno bolj v sebe. Radi se umikajo vedno globlje v svoj svet, ki si ga po svoje uredi, v svet notranjih doživetij, kar jih pa dela vedno bolj tenko občutljive. Začno sami sebi povsem zadoščati, potreba po soljudeh, po sodelovanju z njimi ter druženju z njimi v njih vedno bolj krni. Ugasnejo jim socialna zanimanja. Srečavanje z ljudmi in zavedanje obnje pri delu in vsakdanjem življenju, jim postaja nujno zlo. Takšni radi ostanejo vse življenje. Z umikanjem vase in zavestnim odtujevanjem nemalokrat zelo žalijo ljudi svoje okolice, s čimer si podirajo vse mostove do soljudi in njih sožitja, kakor v otroških letih pri igri in v šoli, tako tudi kasneje v zrelih letih pri delu.

Iz tega je moči videti, kolikega pomena je za ves kasnejši razvoj človeške družabnosti vzgoja in združevanje v rani mladosti, je pomanjkanje prilik, se obrusiti v družbi in društvu sootrok, je roditeljsko zadržanje do otroka, je občutje varnosti ali negotovosti oz. zavračanja, ki se rodi iz odnosa staršev do otroka. Z občutjem varnosti si pridobi človek že v otroških letih, da je upoštevan del neke skupine ali grupe. To ga odpira soljudem in ga dela vedno bolj sociabilnega ali družabnega.

Enako kot zgodnje otroštvo je pomemben čas za oblikovanje človekove družabnosti obdobje zori v puberteti oz. adolescenci. V tem obdobju se radi pojavita dve sliki ponašanja, ki pa sta značilni za kasnejši razvoj človekove sociabilnosti: ali pretirana, včasih naravnost bolesta težnja prilagoditi se vsem konvencijam odraslih v življenjski okolici in posnemati delo v nespametnih oblikah ravnanja in vedenja (!?) ali pa poudarjeno odstopanje od vsega, kar smatra okolica za neko normo vedenja in ravnanja.

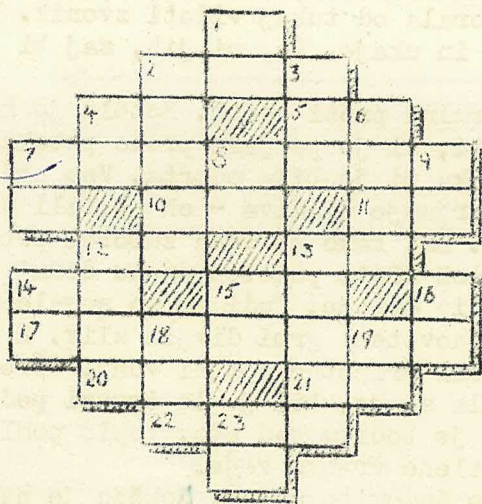
V prvem primeru se rado dogodi, da doživi pubertetnik v svojih željah, čimbolj se prilagoditi navadam in vedenju odraslim, hujše neuspehe in nepriznanja. Na primer pubertetnik ali pubertetnica se začeta oblačiti tako kot odrasli, se tako sproščeno vesti do nasprotnega spola, kaditi, tako govoriti itd. .

Dalje str. 13.

Za vsakogar malo...

ZLOGOVNA KRIŽANKA

Vodoravno: 2. kip, 4. iglasta drevesa, 5. številka, 7. mednarodna himna proletarjata, 10. enako zveneči konec posameznih vrst v pesmi, 11. vodna žival, 12. sodobni hrvatski slikar (Zlatko), 13. zdravilna rastlina, 14. nočne ptice, 15. norica, 17. zdravljenje z zdravili, 20. tračnice, 21. vodena bula, 22. muza vesele igre.

Navpično: 1. plemenska skupina afriških črnosv, 2. trgovka s starinami, 3. staro ime pritoka Tibere, ki tvori pri Tivoliju znamenite slapove (sedaj Aniene), 4. kum, 6. društveni prispevek, 7. izložek žlez z notranjim izločanjem, 8. poganjek, 9. velika evropska reka, 12. pritrčiti z gibom glave, 13. del rudniških objektov, 14. slovenski delavski pesnik in pisatelj med dvema vojnama, 15. livade, 16. tatvina, 18. posode za hranjenje živali, 19. stena za spuščanje letal na letališču, 23. votla mera.

Zlogovne križanke se rešujejo na isti način kot navadne, razlika je le v tem, da se v kvadrate vpišejo mesto posameznih črk celi zlogi.

K POGlavJU o ljubezni do živali, ki se je po lajki mogočno razbohotilo, so prispevali svoj delež Finci. V glavnem mestu Helsinkih so opazili, da se dve lastovici nista priključili skupnemu poletu v južne kraje. Takoj so poskrbeli za letalo, ki je lastovki poneslo v - Kairo.

V MEHIKI so na svojstven način ugotovili, da se je življenje Mehikancev zadnja leta nekoliko izboljšalo. Mehške pralnice in kemične čistilnice so opazile: madeži na perilu in oblekah potrošnikov izvirajo od bolj razkošne hrane in od bolj izbranih priboljškov kakor prva leta po vojni.

DOPOLNJEVALKA

-- S -- -- I H, -- -- A, L -- -- --
K A, P A R -- -- --, -- -- -- J, O D --
-- -- -- K, -- I V -- --, -- L -- -- -- N, --
E -- R, K O -- -- -- -- R, -- -- -- -- N
-- --, -- R -- -- --, -- -- -- -- D, -- -- S --,
T -- -- N -- --.

Namesto vsake črtice vstavi črko, da dobiš besede naslednjega pomena:

- ime dveh egiptovskih faraonov - del telesa - znak priznanja - politične stranke - nujno potrebna osnova - procent - narodno moško ime - zubelj - pevski glas - stremuh, kdor se zna preriniti naprej - otipavanje - zalučati - potujoči pastir - števnik - prizadevanje stremljenja.

Če prebereš po vrsti na črtice vstavljene črke, dobiš misel nemškega pesnika Bodensteineta.

KER DO SEDAJ ŠE NIHČE NI REŠIL NA GRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNE ŠTEVILKE, PODALJŠUJEMO ROK DO KONCA MESECA OKTOBRA. POHITITE!

ZA SMEM.....

- Če jo bova do konca pojedla, se mama niti spomnila nebo.

MALO OKNO V VELIKI SVET

V SAN FRANCISCO so trije poldorastli fantje zavrli ves promet na letališču in povzročili splošen preplah. Najprej so po telefonu "zaupno" obvestili poveljstvo letališča, da je v enem izmed potniških letal, pripravljenih za polet podtaknjen peklenski stroj. Policija je zaprla vse letališče in ure preiskovala letala. Peklenskega stroja ni bilo nikjer. Izkazalo se je, da so si nadebudni mladci privoščili "spas" samo zato, da so se lahko vs ta čas poslavljali od neke svoje prijateljice, ki je poletela v tuje kraje.

Lepa si pomlad zelena ..

"Na deželo! V bush!" je ponavljala dan za dnevom, posebno takrat, ko je pričelo zeleneti drevje po parkih in ulicah Melbournea. Leto dni je že v Avstraliji, pa še ni videla kako je zunaj na deželi. In sedaj je pomlad, ki je bila nebeško lepa doma. Le kako izgleda pomlad v Avstraliji? Ker je bila vedno med sanjami zidovi, skoraj sploh ni opazila menjavanja letnih časov.

Končno pa se ji je želja vendarle izpolnila. Bilo je nekega ranega jutra, ko je drvel avto po tihih ulicah proti Heidelbergu. Kazalo je, da se bo napravil iz meglenega jutra lep sončen dan. In ko so prispeli na cilj, je sonce že prodrlo skozi meglo, pred njihovimi očmi se je razprostirala prijazna dolinica.

"Ta kraj je podoben moji vasi:" je pomislila, "ob potoku cesta in na vsaki strani hribočki posejani s kmetijami, obdani s sadnim drevjem. Za njimi je morda še ena dolinica in zopet hribočki - večji hribočki. In na njih stoji med goricami kapela... Ah, kapele gotovo ni. Če bi bila, bi morala od tukaj videti zvonik. V goricah je verjetno vse polno kopačev, ki pojejo in ukajo. Ne, ni jih, saj bi jih vendar morala slišati."

Sproščeno kot otrok je bežala po strmini proti cesti. Hotela je k potoku, toda svet je bil ograjen. Zavila je po cesti, ki je peljala preko potoka. Malo pred mostom je bila žica pretrgana, pot do potoka ji je bila odprta. Vse naokoli je vladal mir, katerega je včasih pretrgalo udarjanje kladiva - oh ne, bili so le dovtipi delavcev. Še voda v potoku je mirovala. Hm, kako je doma žuborel potok, ko je po hribih kopnel sneg. Drugače pa je bil potok čisto podoben onemu doma! Leno se je vil med travniki, obdajalo ga je grmovje in drevje. Tudi tu so segale vitke vrbove veje tik do vode; tudi tu so bili lepo racveteni grmi divjih sliv. Z bliznjega zelenega grma z belimi cvetovi, se je širil prijetno opojni vonj. "Čremza!" je vzkliknila in hitela proti grmu. Toda zmotila se je, bil je le čremzi podoben grm. Vlegla se je v mehko travo, modro nebo se je bočilo nad njo, toplo pomladansko sonce pa se ji je nagajivo smejalo skozi zelene vrbove veje.

Zaprta je oči in pri srcu ji je bilo čudovito mehko. Končno je našla košček zemlje, ki je tako zelo podoben oni tam daleč, daleč... Potok, čeprav ne žubori, gozdove, ki niso smrekovi ali bukovi, toda gozdovi so vseeno. In v njih so ptički, ki tako lepo prepevajo. Škoda, da ni kukavice! Nad glavo ji brnijo čebule. Kaj pravzaprav še pogreša? Morda zvončke, peteleinčke, marjetice in vijolice? Da, teh je bilo vse polno doma! Morda pa jih bo tudi tukaj našla? Lahen vetrič je zamajal cvetoče veje in beli cvetni listi so se ji vsuli na obraz in po laseh. Toda ona jih ni čutila; tiho šumenje narave jo je zazibalo v sen. Bog vedi kaj je sanjala? Morda o prijazni kmečki hišici med sadim drevjem, pravkar zoranimi nivalami in bukovimi gozdovi?

Močno ji je sonce že pripekalo v obraz, ko se je nenadoma zbudila. Z vsakega grma je odlomola nekaj cvetočih vej, med katere je vpletla vitke vrbove šibe. Z velikim šopkom se je napotila nazaj. Mimoidoči so jo z zanimanjem opazovali, čudili so se njenemu nenavadne velikemu šopku. Celo brat se ji je poredno smejal. Položila ga je v vodo, nakar je nadaljevala s svojim raziskovanjem. Na vsak način je hotela vedeti, kaj so tisti grmički na drugi strani potoka. Po kratki hoji vzdolž potoka se je približala pašniku. Zvončki...Narcise...Nepričakovana najdba jo je prijetno presenetila. Toda kako priti preko potoka? K sreči se je potok na nekem mestu toliko zožil, da ga je lahko preskočila in v trenutku se je znašla med prvimi znanilci pomladi. Sklonila se je k prvim belim narcisam, ko je v bližini zalajal pes. Lajež je vzdramil konja, ki se je do tedaj mirno pasel. Konj je dvignil glavo ter se pričel približevati njej. Z enim skokom je bila preko potoka, od daleč je jezno zrla na konja ki je neusmiljeno stopal po belih cvetlicah. Želja po belih cvetovih je končno premagala celo strah pred konjem in psom in ko se je vračala domov, je imela polno naročje zvončkov in narcis. Ponesla jih je s seboj, da bodo prepojili s prijetnim vonjem češnjevih in slivovih cvetov, ter belih narcis njeno stanovanje - da bo občutila tudi doma opojen vonj pomladi.

Doma ji je sestra prišla odpirat vrata. "Poglej," je vzkliknila, "prinesla sem ti košček pomladi, ki cvete na deželi!"

DOPISUJTE V VESTNIK! PIŠITE O STVAREH, KATERE STE DOŽIVELI TU V AVSTRALIJI, DALEČ PROČ OD DOMAČE GRUDE. PIŠITE O VAŠIH TEŽAVAH, DELU, DRUŽBI IN VSE, KAR SE VAM ZDI ZANIMIVO!